

NAPLO

Előfizetési ár: Éves árra 5 (10) Ft. Egyes szám ára 4 fill. Féléves árra 2 Ft. 50 fill. Megjelen minden hétfőn reggel 7 órakor	Felolós szerkesztő: DERÉKY ANTAL	Igazgató: ERDÉSZ ZSIGMOND	Szerkesztőség és kiadóhivatal: VII., DOHANY-UTCZA 88. SZ. Közlemények átvétele csak jelzéssel van megengedve
---	--	-------------------------------------	---

A csepeli pénzgyár. Ifju urak, mint betörők

Előfizetési felhívás.

A közeledő évfordulónál lapunk eljut a VI-dik évfolyamhoz. Nem nagy szám, de mindenesetre erős bizonyítéka a lap életképességének és annak, hogy a közönség szívesen fogadja és szeretettel támogatja.

Azóta támadtak és letűntek más hétfői lapok is, de mi szilárdul állunk és becsületos törekvésünkkel mindjobban erősödünk. A kezdet nehézségeit leküzdöttük; tapogatózva, óvatosan haladtunk előre és minden törekvésünk oda van irányítva, hogy olvasó közönségünk izlését legjobb tehetségünk szerint kielégíthessük.

És hogy ez sikerült, bizonyítja az, hogy minden tekintetben megismosodva, a legszebb reményekkel indulhatunk hatodik évfolyamunkba, támogatva munkatársaink lelkesedésétől és az olvasó közönség jóakaró támogatásától.

Eddig követett irányunkhoz ezentul is hívek maradunk; küzdünk minden igaz ügyért és minden igaztalan törekvés ellen; ellenőrzői és tárgyilagos bíráló leszünk a főváros minden érdekelnek, a közgazdaság, kereskedelem, ipar, társadalom, irodalom és szépművészetek terén.

Az egyéneket sohase tévesztjük össze a közérdekkel, de ott, ahol a közérdek követelése lép fel, minden egyéni érdeket kénytelenül a háttérbe szorítunk.

Hü krónikásai leszünk a hétfő eseményeknek és beszámolunk minden jelentősebb mozgalmról, melyet az aktualitás felszínre dob.

1911. január elsejétől kezdődőleg új előfizetést nyitunk, a lap homlokzatán olvasható régi feltételek mellett.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek, kívánatra megküldjük lapunk azon régebbi számainak, melyek Arczűbasev, világhírű orosz írónak

„Forradalmi láz“

című, érdekesítő regényének kezdetét tartalmazzák.

Az előfizetési díjak a „Napló“ kiadóhivatalához (Budapest, VII., Dohány-utca 88. szám) küldendők.

A n. é. közönség hazafias támogatását kéri, kiváló tisztelettel!

a „Napló“ kiadóhivatala.

Az ördög bibliája

A kártyaszünetedélynek ismét áldozata van. És lesz mindaddig, amíg a hatóságok módját nem találják annak, hogy tüzzel-vassal pusztíthatósan azokba a játékbarlangokba, ahol becsületes családapák véreznek el s a hol kapzsi pénzsóvár emberek hiéna módjára lesnek könnyelmű áldozataikra, hogy tiltott módon jussanak kenyérhez, vagyonhoz; nyílt rablás ez, amelynek megakadályozására eddig sajnos, nincsen paragrafus.

A legujabb áldozat egy főváros-szerte ismert előkelő fiatal ember, a Damjanich-utca egyik legnagyobb bérházának résztulajdonosa, a ki mellesleg megjegyvezve kitűnő bizalmi állásban van.

A fiatal ember barátai unszolására, néhány hóval ezelőtt ellátogatott egy fővárosi klub helyiségébe, ahol csakhamar megismertették a társasággal és az ördög bibliájával. A társaság megfelelő volt s a fiatal ember nemsokára mint rendes tag léphette át a klub küszöbét. A szerencse eleinte kedvezett s a fiatalembernek számottevő nyeresége volt. A folytonos nyereség bátorrá tette a fiatembert s vakmerő módon kezdett operálni. Nagy összegeket tett fel egy lapra, amelyeket egymásután vesztett el. Szerencséje teljesen cserbe hagyta s már nemsokára a nyert pénz vándorolt vissza, hanem horribilis volt az az összeg is, amelyet a saját vagyonából vesztett.

Az utóbbi időben privát pénzforgásai kimerültek. S hogy veszteségeit fedezni tudja, egy fővárosi bankhoz fordult jelzálog kölcsönért, mely az összeget néhány héttel ezelőtt folyósította. Ismét volt pénz s vigan folyt tovább a játék, amelynek mégis szomorú csattanója volt. A pénz eluszott s bár a bank szívesen folyósított volna újabb kölcsönt, a fiatalember nem vehette igénybe. Közbelépett ugyanis az apa, aki bizalmas uton értesült fia pazarló életmódjáról, illetve a nagy szimpatiaról, amelylyel a fiu az ördög bibliája iránt viseltetett. Azonnal jogtanácsosához sietett, a kivel kisütötték, hogy a már nagykorú fiut könnyelmű pazarlása miatt gondnokság alá helyezi.

A fiu értesült apjának szigorú elhatározásáról, legközelebbi hozzátartozóit mozgósította, hogy édes apját szándékának megmásmására

rábirja. Az apa csak az esetben volt hajlandó elhatározásától eltérni, ha fia tanuk által látalmazott reverzálást ad, amelyben becsületszavára jelenti ki, hogy kártyát többé nem fog a kezébe s életmódját is megváltoztatja. A fiu önérzetét mélyen sértette a szigorú ítélet s elsi-etett hazulról. Éjféli után tért ismét vissza s lefeküdt.

Reggel a szobaleány hiába zörgetett a fiatal ember hálószobájára ajtaján, választ nem kapott. Betörték az ajtót s a fiatal embert halotthalvány arczzal eszméletlenül találták ágyában. A szoba telve volt gázzal, a gázkályha csapja nyitva volt. Egy orvostanár és két orvos térítették a fiatalembert nagynehezen eszméltre. Az eset három nappal ezelőtt történt. A házbéliek vélelten szerencsétlenségről tudnak és sajnálják a fiatal urat, a ki legközelebb teljes gyógyulást keresendő a tengerpartra utazik. (m. l.)

A rágalom országa.

Van-e még valaki ebben az országban, akit a legalávalóbb módon meg nem támadtak? Van-e még tekintély, a mit le nem szállítottak, érték, a melyet le nem becsültek? Van-e még becsület a közélet mezején, a melyben nem gázol ak volna durva lábbal, pis-kos tollal és aljas szándékkal? Van-e még olyan becses intézmény, a melyet ki nem kezdtek és meg nem rontottak, jog, törvény, szabadság, a mellyel vissza nem éltek volna ebben az országban?

Hogy ki és mi az oka ennek a megdöbbentő zullásnak, a mely lépten-nyomon található? A betegség annyira kompickált, hogy forrásaira röviden rámutatni fölötte bajos. De a legfőbb ok mindenesetre a társadalom, ahol hovatovább általánossá lesz az a rétel, hogy a cél szentesíti az eszközöket. Az ellenfelet ostromolni és lehetőleg kivégezni, bármilyen áron s ha kel, még még dum-dum golyóval és a rágalom fegyverével is: ez mindennapi jelenséggé vált. Mintha az ellenfelek már nem is tudnának a régi nemes fegyverekkel küzdeni (ha más-más sáncokon is) a hazáért, egymás legdrágább kincsét: a becsületét támadják, vagy támadtatják meg. Ma jobbról-balra, holnap balról-jobbra lövöldöznek

ugyanazokkal a becsületgyilkos fegyverekkel s az illetén modern, rejtett sisakkal való szomorú lovagi (vagyis lovagiatlan) mérközésre nyitva áll a cirkusz: a sajtó, a mely mindig és mindenütt a közélet erkölsehez és a társadalom izlé éhez, vágyaihoz és ösztöneihez alkalmazkodik.

A társadalom — mert itt van a másik kuffeje a nyomoruságnak — éhes a szenzációra s mintegy ujkori Minoaurusz, mindennap vérrel, izgalommal és letiport nagyságok becsületével akar jóllakni.

Valaki vakmerően rágalmaz. Sajtópör lesz belőle. De addig rendszeresen hónapok telnek el s mire a végtárgyalásra kerül a sor, a meg-rágalmazottnak minden atyafia hozzártartartozója s a rágalmazónak ügyvédje stb. annyira megdolgozzák, kérielik és engesztelik, hogy az ártatlan meghurcolt ember végül is beéri egy semmitmondó nyilatkozattal vagy bocsánatkéréssel. A rágalmazó megmenekül és vigan rágalmaz tovább.

Ha a galádul rágalmazott ember nem éri be vádlott visszavonó vagy becsületkérő nyilatkozatával s ha lefolytatják a pört és a vádlottat elidelik, akkor is mód nyílik arra, hogy az ítélet véglegesítését halasztják. És ha már végleges az ítélet: akkor is van mód, a mely a rágalmazó bűnösnek kedvez. Esztendőnkig halasztást kap az igazságszolgáltatástól a büntetés megkezdésére; beteg lehet jelenteni és végül — meg is lehet szökni.

Ilyen körülmények között miért ne rágalmazzon valaki, a mikor ez a mi szomorú viszonyaink között fölötte hasznos is lehet, vagy pedig a mikor valaki esetleg oly helyzetben van, hogy ugyszólván kénytelen vele?

Élvégre a rágalmazó azt is gondolhatja magában: majd kirántanak a büjből hatalmasabb parancsolóim, a kiknek kedvére és hasznára valamiképpen, vagy majd kigondol valami kibuvót az — ügyvédem, aki szintén csinos működést végez az ilyen csuf perben. Kibujni az igazságszolgáltatás alól és mentessé tenni a rágalmazót: ez a cél! És ha minden kötél szakad, azt mondák, hogy hibás a bíróság, elfogult az elnök, görbe a terem és poros a folyosó — mindenki bűnös és becsületlen — csak a rágalmazó pártján van a becsület, az igazság, a tiszta erkölcs...

te Csoda-e, hogy virul a rágalom és s rjed a rothadás és a züllés a mi zép országunkban?!

A Napló Mindenütt

Magyar karácsony.

Csodaszép, magasztos karácsony este! Nekünk a megváltás fenséges ünnepét hozod, de szegény nemzetünk súlyos pénzáldozattal fizet meg érte. Magyar nép! A szomszéd nemzetnek viszed karácsonykor keserves fillérideit. Már telnek a kirakatok külföldi játékszerek, csillogó üveggolyók; aranycafrangókkal, melyekért termőfölded és ércbányáid sohasem pótolható kincseivel fizetsz. Rövid pár hét alatt szegényebbek leszünk harmincöt millió koronával! 35000 hold televény szántóföld ára ez, mert ennyit fizetünk csak az alább felsorolt néhány iparcikkért a szomszéd külföldnek: Gyermekekjáték karácsonyfádisz 7.4 millió korona. Diszműau 7.9 millió kor. Sütemény, teasütemény 3.5 millió kor. Csokoládé és cukorka 8.3 millió korona. Likör 7.6 millió korona. Összesen 35.0 millió koronát fizetünk el értök. Karácsonykor megy ki ennyi! 1200 millió korona vándorol ki egész évben. Hol van a nemzeti erő, mely ekkora gazdasági vérvettségét sokáig elviselhesen?! Hol az a tömegtelen kincs, mely ilyen költsékezés mellett ki ne apadna?! Ez a nemzet, melynek negvedrésze analabéta és kukorica-málnén tengődik, fizet meg a szomszédnak kalácsot, sört, iskolát, művészetet, csatahajót és gyorstüzéltető ágyut.

Valjon fizetheti-e ezt az a nemzet, melynek évente 100.000 fia hagyja el kenyér nélkül az édes hazát! Miért visszük ki hát pénzünket idegenbe, mikor hazai iparunk a behozott áruk jelentékeny részét versenyképes minőségben itthon is előállítja? Ne engedjük elszivárogni a nemzet életerejét. Ne vegyünk külföldit! Térünk magunkba karácsony évdjára és avassuk Karácsonyt a magyar nemzet megváltásának ünnepévé! Szeressük és becsüljük meg nemzetünk termelését, — honfitársaink kezemunkáját! Követeljük az üzlekekben a magyar árut és csak oda menjünk vásárolni, ahol magyar árut kapunk! Kereskedőink keljenek nemes versenyre, hogy magyar ipari készítményekből minél nagyobb vászárteket tárhassanak elénk. Hadd legyen örömteljes karácsonya magyar véreinknek, derék magyar iparosainknak, magyar munkásainknak és az egész magyar nemzetnek!

A doktor és a kéményseprő.
Minden kommentár nélkül írjuk meg az alábbi kisdéd történetet, amiből azonban olvasóink tetszésük szerint meríthetnek tanulságot és következtethetnek egyik, vagy másik fél javára.

Dr. X. kerületi orvoshoz beállított a napokban késő este H. kéményseprőmester. Az orvos és az iparos között a következő párbeszéd folyt le:

- Aázatos szolgálja, doktor ur!
- Jó napot, barátom. Mi járóban van?
- Könyörgöm alásan, egy beteghez hívnám a doktor urat, de sürgősen.
- Ki az a beteg?
- A feleségem, kérem szépen.

— Az én kerületemben lakik maga?

— Nem, kérem, nem a doktor ur kerületébe, — de hát leközelebb ön lakik hozzánk, azért jöttem ide.

— Hja, barátom, én akkor nem megyek ki most, késő este magukhoz, — hanem hát hozza be hozzám a feleségét, s akkor 3 koronáért megvizsgálom... Ajánlom magam!

A kéményseprő mester elment haza, felöltöztette beteg feleségét és tényleg elvitte az orvoshoz, aki 3 koronáért meg is vizsgálta a beteg nőt.

Ez a história első része.
A következő jelenet színhelye az az utca, ahol az orvos lakik. Idő: pár nappal az első jelenet után, szintén késő este.

A doktor kilép lakása kapuján, s épen akkor halad ott el H. kéményseprőmester. A doktor megszólítja:
— Megálljon csak, barátom, éppen magához indultam.

— Parancsoljon, doktor ur.
— Nézze, a hálószobánkban a kályhába nem lehet fűteni, füstöl komiszul. Pedig okvetlenül fűteni kell ma este, ebben a cudar hidegben, mert a feleségem beteg.

— Én erről nem tehetek doktor ur.

— Dehogyan nem tehet! Jöjjön és tisztogassa ki a kályhát, a csöveket, hogy befűthessek.

— Bocssáson meg doktor ur, de az ön kályhái és kéményei nem tartoznak az én kerületembe. Én már elvégeztem a munkámat a kerületemben, hazamegyek a családomhoz és nem járhatok dolgozni, — pláne a más kerületébe. — Hanem ha olyan nagyon betegek a doktor ur kályhacsövei, hát tessék elküldeni, vagy elhozni a lakásomra, ott majd 3 koronáért kitisztogatom őket...

Reggelizés előtt fél pohár SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi

keserűvíz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Használatra valóit áldás gyomorbetegségeknek, székrekedéseknek szedődnek. — Kis üveg 40 fillér. Nagy üveg 60 fillér.

A csepeli pénzgyár:

Van Magyarországon egy hely, a hol pénzt készítenek s mégse hamis pénzt. Ez a hely nem Kőrmöcbányára, hanem Csepelre van. Igen, itt, a főváros szomszédságában, csepeli Weisz Manfréd fegyver és tölténygyára mellett van ez a pénzgyártó műhely, amelybe a belépés tilos. Ami érthető is, mert ha mindenki bemehetne, ugyancsak megdézsmálnák az elkészített „pénzcsomót.”

Tudósítónknak azonban sikerült e féltve őrzött gyárba bejutni, ahol a következőket tudta meg:

A csepeli Weisz Manfréd-féle gyár az állammal úgy szerződött, hogy az 1 és 2 filléres rézpénzt, valamint az 5, 10 és 20 filléres nikkelpénzt elkészíti a kívánt mennyiségben. Erre szolgálnak a hatalmas pénzverőgépek, amelyekből ezrével hull ki a pénz nyers anyaga s halomszámra gyűl fel a padlón, ahonnan is zsákokba csomagolják. Ez még nem a kész pénz, csak formája és anyaga.

Sulya épen olyan, mint az 1 és 2 filléresé, meg az 5, 10 és 20 filléresé. Az elkészített pénzanyagát aztán Kőrmöcbányára küldi a cég, a hol kiverik s forgalomba bocsátják a Csepelen készített pénzt.

A gyárat különben azért őrzik így, mert a pénzkészítésnek ez a módja igen könnyű s eltanulható. A vegyítés, öntés és simítás az, amely a cég titka s amelyet az állam fegyveresen is őriz. Egyébként a veretlen pénznek nincs semmi értéke, legalább is nem annyi, mint amennyit később rányomnak. Például az 5, 10 és 20 filléres nikkelpénz veretlen állapotban alig ér pár fillért. De mert a sulya épen olyan nagy, mint a rendes kivert pénzdarabé, könnyen bajt csinálhat — az automatáknak. Aminthogy egyszer egy kiránduló társaság zsebrevágott egy csomó tiz fillérest s másnap az automata-tulajdonosok keservesen nézegették, hogy értéktelen pénzdarabokkal van tele az automata, amely csak a sulyt érezte, de nem láthatta, hogy rászedték.

A gyár tulajdonosa különben a csepeli Weisz-cég, amelynek két tagja van, Manfréd, aki jelenleg is vezeti a gyárat és Berthold, a volt képviselő, aki egyik fővárosi szanatórium-ban van. Az a rögeszméje, hogy — koldus. Aminthogy a koldusok ha megbolondulnak, azt képzelik magukról, hogy milliomosok.

IRODALOM MŰVESZET.

Temettem én már...

Írta: Vértesy Gyula.

Temettem én már sok halottamat,
Szememből égő könny, de sok fakadt.
Lelkemre sokszor szállt solét boru,
Azért voltam, lásd mindig szomorú.

Melletted sem voltam én vig soha,
Pedig szívemnek lett vón ra oka,
De előre rajt' volt a sejtetem,
Hogy nam maradhat sz soká velem.

S most, hogy temetlek busan, szomorun,
Könnyem se csillog már a koszorun.
Elvesztéted én mar akkor sirattam,
Mikor először csóko tad az ajkam.

Fővárosi színházak. Szombaton érdekes bemutatója volt a Nemzeti Színháznak. Ekkor került először színre Hugo Hoffmannsthalnak a német új romantika legkiválóbb poétájának egyfelvonásos tragédiája, az Elektra, a mely tulajdonképpen Sophokles Elektrájának egy hozzánk közelebb álló átdolgozása. Hoffmannsthal a mai emberek érzésével nézi és a modern ember érzésével alkotja meg a nikaeni királyleány félelmes tragédiáját. A darab első bemutatója 1903-ban volt Berlinben, a Kleines Theaterben, ahol akkor még Reinhardték játszottak. A czimszerepet Gertrud Eysold kreálta és a kiváló német művész ebben a szerepben aratta egyik legnagyobb sikerét. Utóbb Párisban Susanne Després vitte diadalmas sikerre Hoffmannsthal tragédiáját. A magyar előadásban, a mely Varadi Antal kitűnő fordításában került bemutatóra, Török Irma játszotta a czimszerepet, határozott nagy sikerrel, de Jászai Mari, Aczél Ilona, Iványfi, Beregi, Rajnay és Bartos is zajos tapsokat arattak kitűnő alakításaiért. A magyar Színházban, ugyancsak szombaton volt a „Kis lord”, — a Vigszínházban pedig a „Szent berek” bemutatója, határozott nagy művészi sikerrel.

Kassai Színház. A Kassai színházban most volt a „Balkáni her-

czegnő” bemutatója, melyet a zsufoolt ház, — különösen a zenei részében — határozott nagy tetszéssel fogadott. A siker jelentékeny része Hornyai Jankának és Pataky Vilmának jutott, akik ugy éneken, mint játékban kitűnőt nyújtottak, de Tihanyi, Ujvári, Sarkadi Rózsi, Baróti és Barna is jeleskedtek és a többivel együtt zajos tapsokat arattak. A kassai színháznál most különben egyszerre három ujdonságra, a „Cigányszerelem”, „Barrikád” és „Becs-telen” előadására készülnek nagy szorgalommal.

Makray Dénes halála. A kolozsvári színház közkedveltségű jellemkomikusa, Makray Dénes, a mult hét folyamán Kolozsváron 47 éves korában meghalt. Temetésén nagyszámú előkelő közönség jelent meg és koporsójára sok szüirtársulat elküldte a kegyelet koszorúját.

Székesfehérvári színház. Székesfehérváron a héten került bemutatóra Guthi Soma „Kormánybiztos” című kitűnő bohózata zsufoolt ház előtt, rendkívül nagy sikerrel. Szalkay Lajos elsőrendű alakítást nyújtott. Mellette osztottak a tapsokban Hidvéginé, Báthory, Kovács és Sándor Julia. Ugyanott már hetedszer adták az „Obsitos”-t, mindig zsufoolt házak előtt, amit a darab kitűnősége mellett a szereplők kitűnő összejátékának lehet leginkább tulajdonítani. Lónyai Piroska, Érczkövy, Hidvéginé, Kovács Hanna, Batori, Iványfi és Kun egyenként és összesen művészetük legjavát nyújtották és zajos ovációkban részesültek az összes előadásokon.

HIREK

A Hétről.

Ehrlich 606. sikere.

Az Ehrlich 606-tal, új néven Solvarsinnal most már vigan oltanak mindenféle A legérdekesebb kísérletek egyike ezelőtt néhány nappal ment vegbe egyik fővárosi kórházban, ahol Radonics Mihály szabadkai tamburást oltották be a Solvarsinnal. A beteg járni nem tudott, csak bot segítségével s teljesen összeroppant. A beoltás után pár napra már elhagyta mankóit és szépen sétált. A színte csodaszamba menő gyógyításról, a mely a háterincsvadást egy csapásra megszüntette, tudósítónk beszélgetett Keller Kálmán dr.-ral, a jeles ideggyógyossal, aki ezeket mondta:

— A hir való s a gyógyulás tényleg megtörtént. De mi vártuk ezt, mert a Solvarsinn épen ilyen friss megbetegedésekről használ. Ehrlich szere bevaltotta a hozzáfűzött várakozást s ennek örülnék, de nem csodálkozunk rajta. Az let

LÖWY JÓZSEF Sirkőraktárában 10 K-tól feljebb romok kivitelű sírkövek rendkívüli nagy választékban kaphatók.
Budapest, II., Fő-utca 88. sz. (Pálffy-tér mellett) saját házában.

Minden e szakmába vágo munkák, temetői javítások, vésések és aranyosok jutányosan és lelkiismeretesen készünek.

volna a csoda, ha ez az eredmény nem következne be. Régi bajoknál nem használ az Ehrlich-szer, de friss esetekben igen. Mi, ahol kell, alkalmazzuk is a Solvarsint, de nem mindenütt, ahol nem is kell. Mondhatom, a tudományos kutatás éü feltalálás diadala ez a szer.

Az iparművészet remeke.

Karácsony küszöbén vagyunk. Sok gondot és fejtörést okoz mindnyájunknak, mivel kedveskedünk azoknak, akiket legjobban szeretünk. Fáradtságot nem kímélünk. Elbarangolunk mindenová, ahol művészetet, izlést és hasznosat vélünk felfedezni. Végig járjuk a szemképráztató fényes üzleteket, felkeressük a kisebb nagyobb iparos telepeket és műhelyeket, ahol fáradhatatlan munkások szorgoskodnak, hogy szépet, jót és izléset alkossanak. Es nem sajnáljuk, hogy ezekben a műhelyekben elfáradtunk. Örömmel tapasztaljuk, hogy mennyi magyar specialitással, mennyi művészettel találkozunk mindenütt. Most ötlenek igazán szemünkbe az iparművészet remekei, a gyönyörű mesteri alkotások. Mindmennyi magyan elmeszülése, magyar ember találmány-sága. Utunkban betévedtünk a Kisfaludy-utca 38. számú házába. Itt van Kiss József műasztalos, műbutor telepe. Bepillantottunk a nagyszabású műhelybe, ahol a mester kalauzsolása mellett szemtanúi lehetünk a lázas munkának. Valóban elcsodálkoztunk. Minden egyes butor darabot magyar izlés és zseniális találmányosság jellemző. Minden egyes butor darab remekbe készült s még a legkisebb darabkája is mesteri kezek alkotása. Szébbet és izlésebbet még nemigen láttunk e szakmába. S hogy ez nem csupán a mi véleményünk, azt fényesen bizonyítják azok a kitüntetések, amelyekkel Kiss József mester érdemeit méltatták. Kiállított munkái, a Bpesti iparkiallítás aranyéremmel, a milánói kiállításon aranyéremmel és a pécsi kiállításon az állam által adományozott arany éremmel lettek kitüntetve. Ilyen derék iparos, méltán megérdemli a nagy közönség pártfogását.

Kutya által kikapart gyermek-hulla.

Sopron mellett, Simonyi községben egy fiatal leány borzalmas bűnét leplezte most le a véletlen. Csete Jánosné simonyi lakos özvegyasszony a napokban meghalt. Halála után a leánya, Csete Zsófia elhagyta a szülői házat és állítólag Budapestre utazott. Az öröklő rokonok rendbehozták a ház udvarát és többek között egy deszkalapot felvettek a ház egy félreeső zugából. Rövid idő múlva arról a helyről, ahol a deszkalapon levő gyermekhullát kapart ki. A gyermek alig egy kapavágásnyira volt elásva a földbe. A megrémült rokonok jelentették a dolgot a csendőrségnek, mely kinyomozta, hogy Csete Zsófia 21 éves hajadon ez előtt hat héttel egy egészséges fiugyermeknek adott életet, de szegényét eltitkolta és a gyermeket megölte, azután pedig elásta. — A bestiális anya, úgy látszik, a tette miatt menekült hazulról. A celldömölki főszolgabíró megkereste a budapesti főkapitányságot, hogy a leányt tartóztassa le, azonban Csete Zsófia már Budapesten sem volt megtalálható. A hatóság elrendelte a körözését.

Koporsók a vízben.

Ahová kicsinyes falusi viszálykodások befészkelik magukat, keserűvé

lesz ott az ember kenyere, élete. Biharfélegyházán úgy elfajult ez a csunya falusi harc, hogy a község lakosainak egy részét a temetőből kitiltották s a szerencsétlenek olyan helyre temetkezhetnek, ahol kiveti a tetemet a föld s a koporsók usznak a vizek fölött. Keserű irások tanuskodnak erről a kegyetlen állapotról.

Kerekes Bálint és társai, egyszerű paraszti emberek a kitűztek. A tollat nehezen forgatják, a főispánnak még a nevét sem tudják, de a paragrafusokat keményen idézik panaszuikban, melyet most küldtek Miskolczi Ferenc dr. megyei főispánhoz.

Elmondják panaszuikban, hogy a községtől kértek temető helyet, de csak nagy nehezen kaptak és pedig lelketlenül több kilométer távolságban Konyár község határában, a konyári temetőhöz közel, az ugynevezett Kétfő területet jelölték ki az ő temetőjüknek. Ez a terület elsekélyesedett tő helye, ahol minden ásonyom alatt felbugygyan a víz. A koporsókat nem lehet tisztességesen elföldelni, mert a hullát feveti a vir.

Több ízben panaszt emeltek a főlegyházi baptisták a szalárdi főszolgabírónál is, de csak abba maradt mindig a dolog. Fodor Árpád községi jegyző nem nagyon vette szívére a félig eltemetett halottak ügyét s jelentésében azt írta, hogy a baptisták kedvéért csak nem vehet a község más helyen földet temetőnek. Az ilyen jelentés után természetesen mindig félretették ezt a gyűlölségben született ügyet, hiába sürgette annak elintézését már Glac Antal főispán is. Most aztán Miskolczi Ferenc dr főispánhoz is benyújtották kuszált irásu szomorú panaszuikat a főlegyháziak és a főispán már intézkedett, hogy a baptisták ügyét sürgősen vizsgálják meg s tegyenek igazságot.

Halálozás. Özvegy Krausz Weisz Vilma, jónévű irónő, Balasgyarmaton rövid szenvedés után meghalt. A megveszerte ismert poéta lelkü urnát óriási részvét mellett temették el és koporsójára számos koszorút helyeztek el. A gyászolókhoz mi is részvételt csatlakozunk, akik áldásos működését és nemes lelkületét ismertük.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a Benzin Műtor hirdetésre.

Vasuti karamból A Budapest—Marchegg vonalon levő Tornóc állomáson történt karamból alkalmából tegnapelőtt hire terjedt, hogy a 271. számú gyors tehervonathoz Kotányi János kocsik, melyek telve voltak nemes rózsapaprikával szintén darabokra törtek. Mint a Kotányi János Teréz-köruti üzletéből értesülünk, a hír nem felel meg a valóságnak mert a rózsapaprikával megrakott Kotányi-kocsik nem sérültek meg s a szállítmány még jóval karácsony előtt megérkezik rendeltetési helyére, úgy hogy a szélrózsa minden irányában kapható lesz a Kotányi-féle rózsapaprika.

Ifju urak, mint betörők. A minap két urfit tartóztatott le a rendőrség, Prager Imrét és Pollák Nándort. Betörték Charmant Oszkár körjegyzőhöz. Az urfik bevallották, hogy rossz utra tértek. Egy egész bandát szerveztek a fiatalok a magukfajta emberekből és pedig társaik: Lusztig Emil Prager Sándor, a Goldmann tejkereskedés hivatalnokai; Binder Ákos, Fűredi Miklós, Pollák Imre és Pollák Sándor, valamennyien jómódu gazdag szülők gyermekei.

40—50 forint fizetésű urak, akik lóversenyen és kártyaasztal mellett töltötték idejüket, ugyszint a billiárd asztal mellett, ahol 100 és 200 koronában is játszottak egy-egy partit. A rendőrség széleskörű intézkedést tett s aziránt, hogy a fiataloknak nincs-e még több büntársuk.

Rózsadomb

legexponáltabb helyén Zárda és Zivatar-utca sarkán, előkerttel és kerti udvarral, 2, 3, 4 és 5 szobás lakások, hallal, üzemhelyiségek, szobrász és festő műtermek, a legnagyobb komforttal, gáz, villany, vacuum és telefontal ellátva 1911 május 1-re kiadók. Bővebbet Kállai Ignácnál, Hársa-utca 40. szám. Telefon 60—42.

Nyilt-tér.)*

E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Kistájgerozás.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület tulajdonát képező Baross-téri házából 8 évi pontos lakbérfizetés daczára minden ok s megkérdésem nélkül 650 koronával kistájgeroltattam. Fogműtermemet **már Baross-tér 8.** szám alá helyeztem át, hol kérem engem szükség esetén felkeresni sziveskedjék.

Tisztelettel

Guttermuth János

Baross-tér 18. (a keleti pályaudvar közelében). Telefon: 159—

Tisztelettel kérjük azokat az olvasóinkat, a kiknek előfizetése lejárvásveszedenek a lap akadálytalan küldése érdekében előfizetésüket idejekorán megújítani.

Egy alig használt

Jó minőségű 5 lóerőre berendezett

Benzin Motor

Jutányos árért eladó. Megtekinthető

VIII., Madács-u. 5. sz.

FORRADALMI LAZ.

11 (Arzūbaschew regénye.)

V.

Egy meleg, borus napon eltemették Pasa Afanas jevet. A sir megtelt piszkos, sárgás vízzel, az utakon is sárrá vált a nekiolvadt hótömeg; az emberek lábai megcsuszamlottak a jeges földön és a koporsót csak nagynehezen szállíthatták a sir széléig.

— Egyenlő lépést tartunk uraim, egyenlő lépést! — vezényelte bánatos, kesernyés hangon, a koporsóvivő diákok egyike, akinek a koporsó éle erősen megnyomta a vállát és folyton félrecsuszította a sapkáját.

A rög eleinte élesen dübörögve hullott a koporsó födelére, de azután lágyan átfomálódott a fekete-sárgás pépben. Meglehető nagyságu halmot sikerült összelapátolni, mely később csakhamar újra összeomlott.

A diákok és kurzistanók (igy nevezik az orosz tanulókat) hallgatógon állották körül a rideg sirt, melytől szinte képtelenek voltak megválni.

— Larionow, tarts egy kis beszédet! —

Egyik a másikat biztatta nagy busan.

Larionow átizzadt és a megerőltetéstől nekipirult arcáról világosan lelehetett olvasni, hogy neheze esik erről a helyről, mint akármelyik más elvégzett munkától, közönyösen megválni.

— Hogy... én... beszéljek? — hebegte nehézkesen és megvonogatta vállait.

Egy csinos, fiatal, kifejező, okos arcú diák lépett most elő, meglegette sapkáját fűrtös feje fölött, végigtekintet a keresztteken és sirköveken, azután megindult, remegő hangon beszélni kezdett:

— Semmit sem adnak hiába... a sors követeli a bánatpénzt!

Elpirult és szerényen elhallgatott. Mély csend állott be és a nagy embertömeg ellenére úgy tetszett, mintha üresség tátongott volna köröskörül. Varjuk károgtak a megolvadt hómezők felett. Kimondhatatlan elkeseredés nehezedett a lelkekre.

Menjünk... Liza!... mondta rövid szünet után Dóra.

Liza végigjártatta kisirt szemeit a besüppedt sírdombon, arcán mélységes bánat vont sötét barázdákat és tompított, halk hangon susogta:

— Menjünk hát... A varjak rémesen károgtak a fejeik felett...

A temető kapujánál a két lány a lóvonatu kocsiba ült. Hosszu, végtelennek látszó utcákon haladtak az egyforma házak mentén, melyek úgy egymáshoz szorultak, mintha csak egy falat képeznének. Utközben valamennyi férfi a kocsiban, mind Liza gyönyörű, csinos természetét bámulta. Liza úgy tett, mintha észre se venné, de Dóra nagyon boszankodott miatta és igyekezett felháborodását türtöztetni.

Mikor a kocsiból leszálltak és az uton Dóra lakása felé haladtak, Dóra busan felsóhajtott:

— Így hát eltemettük szegényt! — Azután megrázkódott, mintha a hideg borzongatná és tompa hangon folytatta:

— Milyen egyszerű az egész... Milyen borzalmasan egyszerű!...

Liza arcán nehéz könnyecseppek hullottak alá, mikor halkán susogta: Szegény... jó Pasa!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A Magyar Jelzálog Hitelbank. Széll Kálmán, a Jelzálogbank kormányzójának, párisi útját teljes siker koronázta, amiben nagy része volt Széll személyes befolyásának és a bank előkelő üzleti összeköttetéseknek. Széll Kálmán Madarassy-Beck Gyula báró vezérigazgató-helyettesével a múlt héten Párisban volt, ahol tárgyalásokat folytattak első francia intézetekkel. Megállapodás létesült aziránt, hogy a Magyar Jelzálog Hitelbank, melynek 3 1/2%-os községi kötelezői már régebben bevezették a francia piacra, most 4 százalékos zálogleveleket vezet be és helyez el Párisban. A létesült megállapodás 25 millió frank fix és 25 millió frank opcionális összegre vonatkozik.

Harcz a Lloyd-palota körül. Közöltük, hogy a Generali biztosító társaság 2 1/2 millió korona vételért kínálta a Budapesti Kereskedelmi testületnek a Lloyd-palotáért. Az ajánlatot az igazgató-választmány már jóvá is hagyta. Ezt megelőzőleg azonban Fellner Sándor építész a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság garanciájával egy negyed millióval magasabb ajánlatot tett a Generalinál. A Kereskedelmi Társulat a múlt heti igazgatósági ülésében a Generálival történt korábbi tárgyalások alapján ez utóbbinak az ajánlatát fogadta el. A Magyar Banknak az a szándéka, hogy a Kereskedelmi Testület közgyűlésének napján az egész vételárát, 2,7 millió koronát leteszi az igazgató-ságnál. Kijelentve, hogy a feltételeket és kötelezettségeket, amelyeket a Generáli vállal magára nézve is kötelezőknek fogadja el.

A Közúti vasut új vonalait. Mint értesültünk, a Közúti vasut zuglói vonalát Rákosszentmihályig fogják meghosszabbítani. Az így meghosszabbított vonalat aztán összekapcsolják a czinkotai helyiérdekű vasúttal. A Szechenyi-telepnek Palota-újfalu és Újpesttel való összeköttetése szintén terdvbe van véve.

Segédszerkesztő: Mezey László.

Kiadja:

A „NAPLO” UJSÁGVÁLLALATA.

Legelőkelőbb szórakozóhelyek

Ostende kávéház
Rákóczi-ut 20. sz.
Hétfőn f. hó 19-én este 9 órakor
VÖRÖS MISI klasszikus zenekarával
Operett zeneest.
Műsor a helyszínen!

? Hol találkozunk?

Színészek, írók és művészek találkozó helye:

Gläser „METEOR” kávéháza

BUDAPEST, Erzsébet-körút 6. szám,

ahol az összes hazai és külföldi hírlapok olvashatók és mindenféle kávéházi italok a legmértányosabb árban számíthatnak.

! Budapest éjjel !

Látványosság
a GENUA kávéház
VII., Dob-ut. 65. Erzsébet-körút sarok.
Egész éjjel nyitva.
esténként **Tatai Bús Feri** teljes zenekarával hangversenyez.

Paál János
ARENA NAGY VENDÉGLOJE.
VII., Aréna-ut 58. szám.
(a városiigeti színházzal szemben.)
Izletes, olcsó magyar és francia konyha. — Balatonmelléki borok. — Színház után friss vacsora. — Társaságok részére külön tervek.
Szíves pártfogást kér **a tulajdonos.**

MATYÁS KIRÁLY KÁVÉHAZ
Rákóczi-ut 19.
Esténként személyes vezetésével a hírneves
Sovánka Nándor
teljes zenekarával hangversenyez.

MIKSZÁTH KÁVÉHAZ
(Baross-utca és József-körút sarok) teljesen újonnan átalakítva.
Esténként
Veszprémi Kiss Jancsi
országos hírű kiváló cigány-primás, a Józsefvárosiak kedvence, teljes zenekarával hangversenyez
Az összes kül- és belvárosi lapok. Figyelmességgel.
Teljes tisztelettel
Kanczler Gyula és Tsa. tulajdonosok.

Színház kávéház
VII. ker. Aréna-ut 56. szám.
ujonnan átalakítva
Esténként
KUPI JÓZSI
teljes zenekarával hangversenyez.
Tisztelettel
Arvay Otto Ede kávé.

ADRIA NAGY KÁVÉHAZBAN
Rákóczi-ut 41. szám.
Esténként
Koczé Antal
a cigányprimások nagymestere, a királydíj nyertese és **fiatal** zenekarával hangversenyez. Tisztelettel
Schwarz és Neuman

FOGAK

szájpadlás nélkül, rágásra azonnal használható, 4 koronától. Gyökértávoltítás teljesen felesleges. Aranyhidak és koronák 10 évi írásbeli jótállással 24 óra alatt, vidékieknek 12 óra alatt készíttetnek, foghúzás teljesen érzéstelenítve, tartós tömések 3 koronától. Régi, hasznavehetetlen fogorvosok és fogakat 24 óra alatt hasznavehetővé alakítok. Mérésekért árák! Részletfizesés is. Rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap is.
Dr. HEGEDUS JAKAB
VII. ker. Erzsébet-körút 44. szám, földszin.
Szakialista minden fog- és szájbetegségben. Kérem a pontos címre ügyelni!

Szent-Lukácsfürdő gyógyfürdő, BUDA.

A Szt.-Lukácsfürdő átméleti évadjá igen élénk. Az augusztus hav. vendégnevorból felemlítők a következők: Louis Burgei maganzó, Birmingham, Marci Daves London, Ludwig Weber katedód, Zabze, dr. Viktor Habes és fia orvos Bukarest, Julius Artér gyártás: János Prosmitz, Milna Librach tigrad, William Clerk New York, Elias sudan Lemoerg, Steinbring Janosne és leánya Diezd, dr. Czeslaw Valgorski orvos Gyibow, Ludwig Dubensky főhadnagy orneuburg, Vitoric Waser és neje gyártás: János Genova, Cleuescu Romanne és leánya Bukarest, Maria Brkita Belgrad, Mikó Peter főlébítokos Herádnemeli, dr. Balogh János orvos Híviz, Jakab Reszó kir. kuzinál bíró Marosvásárhely, Mozdáros Lázlo urak. Igazgató: Pára, Gómyr László és felesége Mária Mezőfalud és még számos külföldi és magyarországi előkelő vend. A téli beindozások a tiszontalan időjárásban nagy előnynyulának a fürdőkura használatánál.

Szent-Lukácsfürdő Igazgatósága, Buda
Kristály forrásásványviz étvágyat javít, gyomortonást megakadályoz.

Rikkancsok kerestetnek
Dohány-utca 88. sz m.

PAP, PAP, PAP.
Gichner János
ágyon, róz-, és vasbetütygros, szőnyeg, függöny, pokróc, terítő stb. vagy választékban.
BUDAPEST,
Erzsébet-körút 26.
GYÁR:
Kertész-utca 7. és 9. sz.
Árjegyséket bárkinél ingyen és bérmentve küldök.
Még nem feleltél árut kiserőlem vagy a pénzt visszaadom.

CEYLON kávéházban
Rottenbiller-utca 10. sz.
híres cigányprimás zenekarával hangversenyez.
Ceylon vacsora! Kitérő italok!
Ligeti Vilmos. tulajdonos.
Bajai Dankó Lajos

Nem kell többé kávét főzni, sem cukrot venni!
WILLAX KÁVÉKOCCA
forró vízben vagy tejben feloldva, azonnal teljesen kész, zamatos és kiválóan jóízű fekete-vagy tejeskávét nyújt.
DARABJA 4 FILLÉR. MINDENÜTT KAPHATÓ.
WILLAX KÁVÉ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST.
SZÉKELÉSI IRODA: VI. VACZI-ÚT 167-169. TELEFON: 177-61.